

Asia: VN/7728/2024

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) ja eräiden muiden lakien muuttamisesta (palkka-avoimuusdirektiivin kansallinen täytäntöönpano)

Lausunnonantajan lausunto

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 §:ää

Hallitusohjelman mukaan palkka-avoimuutta edistetään EU:n palkka-avoimuusdirektiivin edellyttämällä vähimmäistasolla. Näkemyksemme mukaan kyseisten määritelmien lisääminen tasa-arvolakiin ei ole tarpeellista.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 3 a §:ää

Kiinteistöalan työehtosopimuksissa, kuten suurimmassa osassa muissakin työehtosopimuksissa, on sovittu yhdessä osapuolten kesken alan palkkausjärjestelmistä. Työnantajan soveltaessa työehtosopimukseen perustuvaa palkkausjärjestelmää tulee hänen pystyä luottamaan siihen, että työehtosopimuksessa sovitut työn vaativuuden arviointikriteerit ovat juuri kyseisen alan kannalta merkityksellisiä arvioitaessa työn samanarvoisuutta. Työehtosopimusten palkkausjärjestelmien arviointikriteerien erityisasema on otettu huomioon lakiehdotuksessa, mutta asiaa olisi syytä vielä täsmentää jatkovalmistelussa.

Lakiehdotuksessa ei ole otettu huomioon kaupallisia palkkausjärjestelmiä, joita työnantajat soveltavat esim. ylempiin toimihenkilöihin, jos alalla ei ole kyseistä työntekijäryhmää koskevaa työehtosopimusta. Kyseisissä kaupallisissa palkkausjärjestelmissä arviointikriteerit saattavat poiketa lakiluonnoksessa esitetyistä kriteereistä (osaaminen, kuormitus, vastuu, työolot). Näkemyksemme mukaan myös yleisesti tunnetut kaupalliset palkkausjärjestelmät tulisi lakiehdotuksessa asettaa samaan erityisasemaan kuin työehtosopimuksiin perustuvat palkkausjärjestelmät.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 d §:ää

Voimassa olevan tasa-arvolain 6 b §:n mukaan vähintään 30 työntekijää työllistävien yritysten tulee tehdä palkkakartoitus, jossa kartoitetaan naisten ja miesten väliset keskipalkkaerot työntekijäryhmittäin. Lakiehdotuksessa esitetty uusi 6 d § ja 6 e § sisältävät päällekkäisiä velvoitteita voimassa olevan lain palkkakartoitusvelvollisuuden kanssa, joka johtaisi siihen, että yli 100 työntekijän yrityksille aiheutuisi ehdotetuista muutoksista suurta hallinnollista taakkaa ja kustannuksia.

Kiinteistötyönantajat ry pitää kannattavana, että lakiehdotuksen mukaan Tilastokeskus koostaa 6 d §:n 1-6 kohdassa tarkoitetut tiedot työnantajien tulorekisteriin ilmoitettavien tietojen perusteella ja toimittaa kyseiset tiedot tasa-arvovaltuutetulle. Emme näe tarpeelliseksi, että työnantajalle on ehdotetussa pykälässä asetettu velvollisuus vahvistaa tietojen oikeellisuus, jos työnantaja on täyttänyt velvollisuutensa toimittaa tiedot pykälän mukaisesti Tilastokeskukselle ja Tilastokeskus on tehnyt lakiehdotuksen mukaisesti tiedoista koosteen.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 e §:ää

Katsomme, että ehdotetun pykälän yhteiseen palkka-arviointiin liittyvät määräajat (12 kk ja 6 kk) tulisi poistaa.

Ehdotuksen mukaan työnantajan on toimitettava yhteinen palkka-arviointi tasa-arvovaltuutetulle 12 kk kuluessa siitä päivästä, jona työnantajan on tullut toimittaa 6 d §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitetut tiedot tasa-arvovaltuutetulle. Pykäläehdotuksen mukaan perusteettomat palkkaerot tulisi korjata kohtuullisessa ajassa ja viimeistään 6 kk kuluessa yhteisen palkka-arvioinnin valmistumisesta.

Katsomme, että työnantajan velvollisuus korjata perusteettomat palkkaerot kohtuullisessa ajassa on riittävä eikä palkka-avoimuusdirektiivi edellytä täsmällisten määräaikojen asettamista.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 f §:ää

Ehdotetun pykälän mukaan työnantajan on varmistettava tietoon perustuvat ja läpinäkyvät palkkaneuvottelut antamalla tehtävästä maksettava alkupalkka tai sen vaihteluväli työnhakijalle riittävän ajoissa, kuten julkaisemalla tiedot työpaikkailmoituksessa, antamalla ne ennen työhaastattelua tai muulla tavoin. Pykäläehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa sanotaan, että työnhakijalle olisi annettava tiedot mahdollisimman aikaisessa vaiheessa rekrytointiprosessia.

Katsomme, että palkka-avoimuusdirektiivi ei edellytä, että kyseiset tiedot olisi annettava mahdollisimman aikaisessa vaiheessa rekrytointiprosessia ja tämä vaatimus tulisi poistaa jatkovalmistelussa. Direktiivin tavoitteena on varmistaa läpinäkyvä palkkaneuvottelu ja rekrytointiprosessista riippuen sopiva ajankohta antaa kyseiset palkkatiedot voi vaihdella.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 6 g §:ää

Katsomme, että lakiehdotusta tulisi täsmentää siten, että varmistetaan yksittäisen henkilön palkkatietojen suoja, kun luovutetaan työntekijän palkkatietoja uusien palkka-avoimuusdirektiiviin perustuvien velvoitteiden johdosta. Pykäläehdotuksen perusteluiden mukaan jos tietojen antaminen johtaisi toisen yksilöitävissä olevan työntekijän palkan paljastumiseen, ei tietoja tässä tilanteessa tulisi luovuttaa suoraan työntekijälle. Lakiehdotuksessa ei kuitenkaan määritetä vähimmäisrajaa verrokkiryhmälle vaan viitataan tapauskohtaiseen arviointiin. Katsomme, että lakiehdotukseen tulisi täsmentää, että sovelletaan Tilastokeskuksen suosituksia asiassa.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 8 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 9 a §:ää

Katsomme, että todistustaakan jakautumisesta on jo säädetty voimassa olevassa tasa-arvolaissa, josta syystä ehdotettu muutos ei ole tarpeellinen.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 12 §:ää

-

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 20 §:ää

Katsomme, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaa ei ole tarpeellista laajentaa palkka-avoimuusdirektiivin johdosta.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 §:ää

Katsomme, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan toimivaltaa ei ole tarpeellista laajentaa palkka-avoimuusdirektiivin johdosta.

Kommenttinne koskien tasa-arvolain 21 b §:ää

Kiinteistötyönantajat katsoo, että tasa-arvolain nykyiset seuraamukset ovat riittäviä eikä uudennlaiselle seuraamukselle (laiminlyöntimaksu) ole tästä syystä perusteita.

Kommenttinne tasa-arvoaltuutetusta annetun lain muuttamisesta

Pykäläehdotuksessa on lisätty tasa-arvoaltuutetun tehtäviin lain 6 d §:n 1 momentin 1-6 kohdan mukaisten tietojen julkaiseminen. Lakiehdotuksessa on varmistettava, että tiedot julkaistaan siten, että ne eivät paljasta yksittäisten työntekijöiden palkkatietoja tai muita yrityssalaisuuksia.

Kommenttinne tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne tilastokeskuksesta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne sakon täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia työnantajiin (4.2.1.1)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia julkiseen talouteen (4.2.1.2)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia viranomaisiin (4.2.2)

-

Kommenttinne koskien sukupuolivaikutuksia (4.2.3)

-

Kommenttinne koskien vaikutuksia palkansaajiin (4.2.4)

-

Kommenttinne koskien asian taustaa ja valmistelua, EU-säädöksen tavoitteita ja pääasiallista sisältöä sekä nykytilaa ja sen arviointia (1-3)

-

Kommenttinne koskien muita toteuttamisvaihtoehtoja (5)

-

Kommenttinne koskien suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestykseen (11)

-

Muut huomiot

-

Tirri Katariina
Kiinteistöyönantajat ry